

**FEIKE ASMA 50 JAAR ORGANIST
SINT-LAURENSKERK ROTTERDAM**
Edition Festivo 69621 3-9 - speelduur 48'20"
- prijs € 24,95
www.festivo.nl

We schrijven 17 december 1977. Orgelliefhebbers, vooral mannen, verdringen zich bij de ingang van de Grote of Sint-Laurenskerk in Rotterdam om het concert bij te wonen dat Feike Asma er geeft ter gelegenheid van zijn vijftigjarig organistenjubileum. Aan de jassen, de grote, zwaar omrande brillen en de wat vale kleuren zie je dat we dertig jaar terug in de tijd zijn. EO-omroeper Dirk Varwijk kondigt het programma aan en weldra zien we Feike Asma, vergezeld door zijn echtgenote, in zijn bekende gevoerde jas de kerk in komen.

Zo begint de dvd die Festivo vorig jaar uitbracht met een reportage van het vijftigjarig jubileumconcert van Feike Asma in Rotterdam, ten dele live gefilmd door de Evangelische Omroep. Het is een document uit de tijd dat de Nederlandse televisie nog niet geregeerd werd door *formats* en *netmanagers*, en nog niet op behoefde te boksen tegen een horde commerciële zenders. Er was nog ruimte voor programma's over bekende organisten als Feike Asma en Piet van Egmond. De christelijke omroepen stonden stil bij hun veertig- en vijftigjarig jubileum. Kom daar nu nog eens om. Alleen al daarom is het mooi dat Festivo deze jubileumreportage uit de archieven van de EO heeft opgespoord op dvd heeft uitgebracht.

Nadat Asma en zijn publiek welkom zijn gehe-

ten door de toenmalige voorzitter van het College van Kerkvoogden van de hervormde gemeente Maassluis, de heer H. Kramer, zien en horen we de jubilaris achter de klavieren van het grote Marcussen-orgel de tere tonen van Jan Zwarts orgelkoraal 'Morgenglans der eeuwigheid' inzetten. De overige muziekopnamen en het vraaggesprek met Pieter Stolk zijn in alle rust een maand later opgenomen op dezelfde locatie.

Asma wordt geassisteerd door zijn trouwe registranten George de Vries en Wiggert Wijbrands en speelt eerst het *Moderato*, het eerste deel uit de *Symphonie Gothique* van Widor. Daarna zien we hem de fuga uit Max Regers koraalfantasie 'Wie schön leucht't uns der Morgenstern' uitvoeren.

Tijdens het gesprek met Pieter Stolk verhaalt Asma nog eens hoe hij zijn proefspel voor het Amsterdams Conservatorium verknoeide omdat hij per se bij Jan Zwart wilde blijven studeren. Desondanks geeft hij orgelstudenten wel de raad om naar een conservatorium te gaan, "want als je verder wilt, dan moet je zo'n opleiding wel hebben". En hij zegt er ongevraagd bij dat hij de conservatoriumopleiding van tegenwoordig "echt wel goed" vindt. Hij benadrukt ook dat hij erg graag een cursus in romantische interpretatie zou willen geven. Vooral in het kader van zijn jurylidmaatschap bij het jaarlijkse amateur-orgelconcours in Elburg ziet hij veel talent voorbijkomen. Op de vraag van Stolk of hij zich iets van perskritieken aantrekt, antwoordt Asma dat hij zich die soms echt wel ter harte nam. Ook vertelt hij over zijn gewoonte om na een concert thuis nog orkest- en orgelpartituren te lezen. "Organisten als Bach, Mendelssohn, Franck, Bruckner en Saint-Saëns konden niet zonder het orkest." Je zou willen dat Pieter Stolk nog wat doorvraagt na de relatief korte antwoorden, maar dat gebeurt niet. Terug naar de jubileumavond. Opgenomen zijn ook de toespraak van bovengenoemde heer Kramer, de aanbidding van een herdenkingspenning van de Laurenskerk, en de toespraak van Jan Zwart jr. waarin deze in dankbaarheid terugziet op Asma's studietijd bij Jan Zwart en zijn hartelijke banden met de familie Zwart. En

dan komt Asma's eigen dankwoord; emotioneel waar hij terugkijkt op de donkere periode die achter hem ligt (zijn leesproblemen eerder dat jaar), fel als het gaat over vernieuwingen in de orgelmuziek – hij doelt op repertoire waarbij organisten met hun ellebogen op de klavieren liggen, registers half open zetten of de windmotor afzetten – waar hij niet in mee wenst te gaan. We zien nog een flits van de besloten receptie en dan is het voorbij.

Ten slotte volgt een fotogalerij waarop het leven van Feike Asma zich in een veertiental stilstaande beelden ontrolt; daarbij ook oude foto's van bijvoorbeeld de Hooglandse Kerk in Leiden en het interieur van de Lutherse kerk in Den Haag zoals die er uitzagen in de tijd dat Asma er speelde.

Deze dvd heeft niet alleen bijzondere waarde voor degenen die Asma's concerten bezochten en deze periode bewust hebben meegemaakt, maar ook voor de velen die hem nooit van dichtbij hebben zien spelen.

Het zou mooi zijn wanneer men bij Festivo ook kans ziet om de NCRV-televisiebeelden uit Maassluis – ik denk bijvoorbeeld aan het gesprek met Jan Schmitz en aan de opnamen die vanuit de orgelkas, door de abstracten heen, van hem werden gemaakt – op dit onver-slijtbare medium uit te brengen.

Gerco Schaap